

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลดงมหาวัน

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

สินบน (Bribery) ISO ๓๗๐๐๑: ได้ให้ความหมาย "สินบน" หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมียุทธศาสตร์เท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน) ทั้งทางตรงและทางอ้อม และไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใด ๆ ก็ตาม โดยเป็นการฝ่าฝืน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น

ของขวัญ (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕) หมายถึง เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่กันเพื่ออภัยยศยศไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสน่หา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่ เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับการบริการ หรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทางหรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดใน ลักษณะ เดียว และไม่ว่าจะให้เป็นบัตร ตัว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของให้ในภายหลัง

การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ตามธรรมจรรยา พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๓ ให้นิยาม "การ รับ ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา " หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือ บุคคลที่ให้แก่ในโอกาสต่าง ๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน

วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยง

๑. เพื่อประเมินความเสี่ยงการทุจริตจากการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในองค์การบริหารส่วนตำบลดงมหาวัน อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย

๒. เพื่อกำหนดมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตจากการปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรในหน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบลดงมหาวัน อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย

๓. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมหาวัน อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความซื่อสัตย์ มีความเป็นธรรม ปฏิบัติงานอย่างเป็นมืออาชีพ มีความโปร่งใส และตรวจสอบได้

๔. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งภายในและภายนอก และประชาชนทั่วไป ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติราชการของระบบ และแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงต่อการปฏิบัติงานที่ อาจก่อให้เกิดการทุจริตต่อการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลดงมหาวัน อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย

องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัย ที่นำไปสู่ การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือโอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุม กำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต(FraudTriangle)

ขอบเขตการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลดงมหาวัน อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย นำประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบนของการดำเนินงานหรือปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจ มาใช้เป็นกรอบการประเมินความเสี่ยง ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘
๒. ความเสี่ยงการทุจริตการใช้อำนาจตามกฎหมายหรือการให้บริการตามภารกิจ
๓. ความเสี่ยงการทุจริตการจัดซื้อจัดจ้าง
๔. ความเสี่ยงการทุจริตการบริหารงานบุคคล

การอนุมัติ การอนุญาต

การใช้อำนาจตามกฎหมาย/
การให้บริการตามภารกิจ

การจัดซื้อจัดจ้าง

การบริหารงานบุคคล

วิธีการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ดำเนินการผ่าน ๓ ขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

๑. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นขั้นตอนก่อนทำการประเมิน ความเสี่ยงของหน่วยงานที่ต้องกำหนดเกณฑ์สำหรับ ใช้ในการประเมินความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการ หรือโครงการ ที่ทำการประเมินตามความเหมาะสม โดยพิจารณาจาก
- ๒ ปัจจัย คือ ด้านโอกาส และด้านผลกระทบ

- โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) : พิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่เกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

- ผลกระทบ (Impact) : การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบด้านการเงิน และผลกระทบที่ไม่ใช่การเงิน

๒. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต เป็นขั้นตอนการระบุประเด็นความเสี่ยงการทุจริต และการจัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต โดยการอธิบายรายละเอียดเหตุการณ์ที่มีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริตว่ามีรูปแบบพฤติกรรมการทุจริตที่ในแต่ละขั้นตอนในการดำเนินงานของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินให้มีความชัดเจนมากที่สุด โดยอาจค้นหาจากความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง / มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor) และไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor)

๓. การจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต และประพจน์มิชอบ เป็นการกำหนดวิธีการหรือแนวทางเพื่อควบคุม หรือลดโอกาสความเสี่ยงการทุจริต โดยการนำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมินของหน่วยงานที่มีอยู่ในปัจจุบันมาทำ การประเมินว่ามีประสิทธิภาพอยู่ในระดับใด เพื่อพิจารณาจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม ทั้งนี้ ควรเชื่อมโยงให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่ประเมินไว้แล้ว ต้องมีการติดตามเพื่อประเมินการบริหารความเสี่ยงการทุจริตในกิจกรรมตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริตที่กำหนดไว้

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลดงมะหว้น อำเภอเวียงเชียงรุ้ง จังหวัดเชียงราย ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน เพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันและลดโอกาสการทุจริตในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่อบต.ดงมะหว้น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยใช้เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood) และเกณฑ์ผลกระทบ (Impact) ดังนี้

เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดการทุจริต (Likelihood)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	ต่ำ	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นน้อยมาก
๑	ต่ำมาก	มีโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นยาก

เกณฑ์ผลกระทบ (Impact)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูงมาก
๔	สูง	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับสูง
๓	ปานกลาง	กระทบต่องบประมาณและ /หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับปานกลาง
๒	ต่ำ	กระทบต่องบประมาณและ/หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำ
๑	ต่ำมาก	กระทบต่องบประมาณและ /หรือความเชื่อมั่นของสังคมระดับต่ำมาก

การกำหนดระดับความเสี่ยง

โดยใช้ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต (Likelihood) คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ซึ่งระดับความเสี่ยงกำหนดไว้เป็น ๔ ระดับ และจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง ดังนี้

$$\text{ระดับความเสี่ยง} = \text{โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงการทุจริต} \times \text{ระดับความรุนแรงของผลกระทบ}$$

$$\text{Degree} = \text{Likelihood} \times \text{Impact}$$

ระดับผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง				
๕ = สูงมาก	๕	๑๐	๑๕	๒๐	๒๕
๔ = สูง	๔	๘	๑๒	๑๖	๒๐
๓ = ปานกลาง	๓	๖	๙	๑๒	๑๕
๒ = ต่ำ	๒	๔	๖	๘	๑๐
๑ = ต่ำมาก	๑	๒	๓	๔	๕
ระดับโอกาส	๑ = ต่ำมาก	๒ = ต่ำ	๓ = ปานกลาง	๔ = สูง	๕ = สูงมาก

ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนนความเสี่ยง	พื้นที่สี
สูงมาก	๑๗-๒๕	สีแดง
สูง	๑๑-๑๖	สีส้ม
ปานกลาง	๖-๑๐	สีเหลือง
ต่ำ	๑-๕	สีเขียว

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลดงมะหวัง อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการเกิดการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านธรรมาภิบาล				
เจ้าหน้าที่เรียกรับผลประโยชน์ในระหว่าง การตรวจรับงานตรวจสอบเอกสาร หลักฐานประกอบการพิจารณาขออนุมัติ/ อนุญาตไม่เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน	๒X๒ ความเสี่ยงต่ำ	๑. จัดทำมาตรการป้องกันการรับสินบน เพื่อป้องกันการทุจริต และประเพณีมิชอบต่อราชการ ให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรทุก ระดับถือปฏิบัติและกำกับติดตามอย่างเคร่งครัด ๒. จัดทำประกาศนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ ๓. การกำหนดขั้นตอนการให้บริการของงานบริการอย่างชัดเจน โดยการจัดทำคู่มือประชาชน ระยะเวลาการให้บริการ รวมทั้ง ค่าธรรมเนียม (ถ้ามี) อย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้รับบริการได้ทราบ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน ๔. กำชับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเสนอเรื่องตามลำดับค่าขอและ ตรวจสอบเอกสารหลักฐานให้ครบถ้วน ๕. เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมให้กับบุคลากรในองค์กรโดย ฝึกอบรมและเผยแพร่กิจกรรมด้านการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมเพื่อปลูกจิตสำนึกให้คิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตัว และผลประโยชน์ส่วนรวม ๖. จัดให้มีช่องทางร้องเรียนการทุจริต	ตุลาคม ๒๕๖๗ – เมษายน ๒๕๖๘	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง กองการศึกษา
เรียกรับสินบน ของขวัญและผลประโยชน์อื่นใด เพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต	๑X๒ ความเสี่ยงต่ำ			
การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด เพื่อ ดำเนินการอนุมัติ/อนุญาต แม้เอกสารหรือ หลักฐานหรือเงื่อนไขที่กำหนดไม่ครบถ้วน	๑X๒ ความเสี่ยงต่ำ			

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘
องค์การบริหารส่วนตำบลมทววัน อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการเกิดการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ				
การเรียกรับผลประโยชน์หรือของกำนัลจากการบริการประชาชนตามภารกิจต่าง ๆ	๑X๒ ความเสี่ยงต่ำ	๑. จัดทำมาตรการจัดการเรื่องร้องเรียนการทุจริต ให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรทุกระดับถือปฏิบัติและกำกับติดตามอย่างเคร่งครัด ๒. จัดทำประกาศนโยบาย No Gift Policy จากการบริหารปฏิบัติหน้าที่ ๓. จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้ครอบคลุมทุกงานบริการและกำชับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานภายในกรอบของคู่มืออย่างเคร่งครัด ๔. ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม/หลักธรรมาภิบาล ๕. ผู้บริหารติดตามผลการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และกำชับเจ้าหน้าที่ให้ดำเนินการตามขั้นตอน ๖. จัดให้มีช่องทางการร้องเรียนการทุจริต	ตุลาคม ๒๕๖๗ – เมษายน ๒๕๖๘	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง กองการศึกษา
มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ ซึ่งนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	๑X๒ ความเสี่ยงต่ำ			
๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง				
การรับผลประโยชน์เพื่อเอื้อให้เกิดการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะให้กับผู้ประกอบการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	๑X๒ ความเสี่ยงต่ำ	๑. จัดทำประกาศนโยบาย No Gift Policy จากการบริหารปฏิบัติหน้าที่ ๒. จัดทำมาตรการป้องกันการค้ากันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม ๓. หน่วยงานประชาสัมพันธ์แผนการจัดซื้อจัดจ้าง ประกาศการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอและเป็นปัจจุบัน ๔. จัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและบริหารงานภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ อย่างสม่ำเสมอ ๕. ผู้บังคับบัญชาควบคุมติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดและกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	ตุลาคม ๒๕๖๗ – เมษายน ๒๕๖๘	สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง กองการศึกษา
มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/ของขวัญ/สินน้ำใจ ซึ่งนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ให้กับคู่สัญญา	๒X๒ ความเสี่ยงต่ำ			

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตที่ประเด็นที่เกี่ยวกับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘
องค์การบริหารส่วนตำบลดงมะหว้า อำเภอเวียงชัย จังหวัดเชียงราย

เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการเกิดการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	ระยะเวลาดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ
๔. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล				
การเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับบรรจุแต่งตั้ง/โยกย้าย/เลื่อนตำแหน่ง/พิจารณาเงินเดือน เจ้าหน้าที่ เรียกรับเงิน เพื่อรับพนักงานเข้าทำงาน	๑X๒ ความเสี่ยงต่ำ	๑.กำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ๒.จัดทำมาตรการแสดงเจตนากรณีในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานขององค์กร ๓. จัดทำประกาศนโยบาย No Gift Policy จากการปฏิบัติหน้าที่ ๔. ส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรม/หลักธรรมาภิบาล ๕.จัดทำมาตรการ “จัดทำข้อตกลงการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาล” ๖.จัดให้มีการประชาสัมพันธ์การรับสมัครพนักงานผ่านสื่อ ประชาสัมพันธ์ช่องทางต่าง ๆ เช่นเว็บไซต์ของหน่วยงาน เฟสบุ๊กของหน่วยงาน ๖.จัดให้มีช่องทาง การร้องเรียนการทุจริตของหน่วยงาน	ตุลาคม ๒๕๖๗ – เมษายน ๒๕๖๘	สำนักปลัด
	๑X๒ ความเสี่ยงต่ำ			